

TEATR BLIZEJ NAS

Drodzy Uczniowie!

W ostatnim czasie z uwagi na zagrożenie koronawirusem szkoły a także wszystkie placówki kulturalne zostały zamknięte. Nie oznacza to jednak, że od kultury wyższej i teatru jesteśmy całkowicie odcięci. Czas ten możemy wykorzystać na poznanie czegoś nowego – magii teatru, a dzięki temu pogłębić swoją wiedzę dotyczącą literatury. Wiedza ta przysłużyć się może przede wszystkim maturzystom przygotowującym się w tej trudnej sytuacji do egzaminów dojrzałości.

Pamiętajmy, że Wasza edukacja zależy przede wszystkim od Was i Waszej odpowiedzialności.

Wybraliśmy kilka dobrych i ważnych produkcji spektakli teatralnych, które można zobaczyć w sieci legalnie i za darmo. To teksty kultury, dzięki którym łatwiej zrozumieć głębię i kontekst interpretacyjny dzieła literackiego.

Spektakle teatralne, które zobaczysz, nie wychodząc z domu:

1. „Tango” w reżyserii Macieja Englerta z 1999 roku.

Najznakomitszy i najpopularniejszy w Polsce, znany na świecie utwór "kларыka" rodzimej dramaturgii współczesnej, Sławomira Mrożka. Gwiazdorska obsada znakomicie wydobywa wciąż aktualne sensy utworu, utrzymanego w charakterystycznej dla autora konwencji groteski. "Tango" opowiada o świecie naznaczonym piętnem rozkładu wszelkich wartości. Bunt przeciwko rozpadowi norm, utopijne dążenie do uporządkowania rzeczywistości - kończą się klęską, co stanowi o gorzkiej wymowie tego arcydzieła polskiej literatury i polskiego teatru.

Spektakl dostępny na stronie: https://www.youtube.com/watch?v=M_OrXswb-f0

2. „Wesele” dramat Stanisława Wyspiańskiego w reżyserii Wawrzyńca Kostrzewskiego.

„Wesele” jest opowieścią o społeczeństwie, narodzie, o zbiorowości. Dziś, sto lat po odzyskaniu niepodległości, wszystkie społeczne debaty krążą wciąż wokół polskiej religijności, mitów i walk narodowo-wyzwoleńczych, niepodległości, polskiej rodziny, sztuki i zróżnicowanego, skonfliktowanego społeczeństwa. Stanisław Wyspiański w swoim dramacie profetycznie zrobił miejsce na to, co gorzkie, trudne i wzniosłe w polskiej historii. W zapisie polskich traum z roku 1900 znalazło się miejsce także i na te, które dopiero miały nadejść.

Wawrzyniec Kostrzewski zrealizował spektakl opierając się na teatralnej umowności, uruchamiając wyobraźnię widza poprzez niedopowiedzenie, plastyczny skrót, symbol, skupiając się na aktorze i słowie. Struktura dramatu Wyspiańskiego wręcz nakazuje poruszać się między czasami, znaczeniami i przestrzeniami. To jedna z zachęt do

odważniejszego otwarcia się na symbolizm i do przeprowadzenia głębszej analizy pod kątem współczesności.

W przedstawieniu wystąpiła plejada znakomitych aktorów, m.in. Grzegorz Małecki, Dominika Kluźniak, Diana Zamoyska, Piotr Ligienza, Halina Łabonarska, Daniel Olbrychski.

Spektakl dostępny na stronie: <https://vod.tvp.pl/website/wesele.40987862#>

3. „Wielka Improwizacja – Dziady cz. III”- Gustaw Holoubek - Lawa 1989.

Jedna z najważniejszych scen trzeciej części „Dziadów” Adama Mickiewicza. Monolog, który wygłasza Konrad w więziennej celi urządzonej w klasztorze bazylianów. Bohater - postać wyjątkowa, obdarzona szczególną wrażliwością i niespotykanym talentem - podejmuje w swojej przemowie próbę dotarcia do istoty poezji.

Spektakl dostępny na stronie: <https://www.youtube.com/watch?v=51MSGkq76Eo>

4. „Inny świat” - adaptacja i reżyseria: Igor Gorzkowski na podstawie powieści Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.

Autor spektaklu tematem swojej adaptacji uczynił człowieczeństwo jako sytuację graniczną, a więc kondycję, o którą trzeba nieustannie walczyć, albowiem wcale nie jest dana raz na zawsze i niezbywalna. Szczególnie w stanie permanentnego głodu.

W „Innym świecie” Gustaw Herling-Grudziński zreferował piekło totalitarnej rzeczywistości, której doświadczył jako więzień sowieckiego obozu w trakcie II wojny światowej. Zwolniony z łagru w 1942 roku wstąpił do Armii Polskiej gen. Władysława Andersa i przedostał się wraz z nią do Włoch. Po wojnie Herling-Grudziński osiadł w Rzymie i spotkał tam przypadkiem w czerwcu 1945 roku współwięźnia z obozu. To zdarzenie stanowi dla Igora Gorzkowskiego punkt wyjścia i jednocześnie kłamrę adaptacji „Innego świata”.

Spektakl dostępny na stronie: <https://vod.tvp.pl/website/inny-swiat.44912600#>

5. „Makbet” w reżyserii Andrzeja Wajdy z 2010 roku.

Oto Shakespeare bez nadziei i bez wielkich osobowości. Spektakl z pogranicza kina i teatru. Andrzej Wajda realizuje w telewizji minimalistycznego, uwspółcześnionego „Makbeta” Williama Shakespeare’a, posiłkując się komputerową technologią. Reżyser rozgrywa tragedię w rzeczywistości, która przeszła już niejedną zagładę. Ale będą następne: w pierwszej scenie widać ciągnące się aż po horyzont trupy w czarnych workach; w ostatniej znów jest ich już pełno. Zabicie Makbeta nic nie zmienia w obowiązującym porządku. Uśmiercenie skrytobójcy nie przegoni ciężkich obłoków. Dookoła krążą postacie w wojskowych uniformach. Wśród nich Makbet i jego żona. Reżyser podkreślał ich wiek: „Zrozumiałem, że (...) są ludźmi dojrzałymi. Makbet i Lady Makbet mordują, bo to ostatnia okazja, żeby z tego życia coś zgarnąć, i zrobią wszystko, żeby to uzyskać”.

Spektakl dostępny na stronie: <https://ninateka.pl/kolekcja-teatralna/material/makbet-andrzej-wajda>

6. „Zemsta” w reżyserii Jana Świderskiego z 1972 roku.

Fredrowski świat namalowany ciepłymi, życzliwymi barwami. Od pierwszej sceny widać, że szykuje się pyszna teatralna zabawa, że mamy do czynienia z przedstawieniem ujętym w mocne ramy konwencji. Reżyser, Jan Świderski, zarazem odtwórca roli Cześnika, czerpie z tradycji, do której zaliczał przede wszystkim „pamięć wielkich kreacji poprzednich pokoleń aktorskich”. Spór dwóch szlachciców o mur graniczny to popis wykonawców – Świderskiego i Czesława Wołłejki jako Rejenta Milczka. Widać, że narodowe przyzwyczajenia – pieniactwo, prywatnie – wciąż trzymają się mocno. Ale ta *Zemsta* nie rości sobie prawa do bycia czymś więcej niż świetną komedią.

Spektakl dostępny na stronie: <https://ninateka.pl/film/zemsta-lidia-zamkow>

7. „Śluby panińskie” w reżyserii Jana Englerta z 2017 roku.

Jedno z najważniejszych dzieł Aleksandra Fredry, klasyka polskiej komedii, w znakomitej interpretacji Jana Englerta przygotowanej w Teatrze Narodowym w Warszawie. Historia opowiedziana przez Fredrę w *Ślubach* to zabawna i nietracąca na aktualności opowieść o odwiecznych damsko-męskich zmaganiach, która dzięki uwspółcześnionej scenografii i doskonałej obsadzie, a także dzięki muzyce Leszka Możdżera, nabiera wyjątkowej świeżości, lekkości i finezji.

Spektakl dostępny na stronie: <https://ninateka.pl/film/sluby-panińskie-jan-englert>

8. „Udręka życia” w reżyserii Jana Englerta z 2013 roku.

Spektakl zarejestrowany w Teatrze Narodowym dla Telewizji Polskiej. Bohaterów dramatu Hanocha Levina, Jonę i Lewiwę, zagrali brawurowo Janusz Gajos i Anna Seniuk.

Jona (Janusz Gajos) i Lewiwa Popoch (Anna Seniuk) to małżeństwo z czterdziestoletnim stażem. Ich świat zamyka się w czterech ścianach wspólnego mieszkania, w którym są dożywotnio skazani na wzajemne towarzystwo. Sfrustrowany, rozczarowany życiem oraz bliski obłędu Jona podejmuje rozpaczliwą próbę odejścia od żony. Tak rozpoczyna się nocna rozmowa, pełna zaskakujących zwrotów akcji, brutalnych obelg, ale i przejmujących zwierzeń. Rozmowę nieoczekiwanie przerywa trzecia postać, osamotniony przyjaciel pary, Gunkel (Włodzimierz Press), którego przybycie rzuca nowe światło na dotychczasowe wydarzenia.

Troje bohaterów dramatu Levina razem dotyka najbardziej podstawowych problemów ludzkiej egzystencji, lęku przed starością, śmiercią i samotnością. Adaptacja w reżyserii Jana Englerta wiernie oddaje zarówno tragizm, jak i czarny humor oryginału.

Spektakl dostępny na stronie: <https://ninateka.pl/film/udreka-zycia-jan-englert>

9. „Skutki uboczne” w reżyserii Leszka Dawida z 2013 roku.

Telewizyjna adaptacja sztuki współczesnego czeskiego reżysera, scenarzysty i dramaturga, Petra Zelenki. W ostrym obrazie współczesnego świata, w którym trwa bezwzględna wojna o pieniądze, autor stawia pytania: czy człowiek zachował jeszcze swój kręgosłup moralny? Czy w demokracji możliwy jest bunt w imię wartości?

Spektakl dostępny na stronie: <https://ninateka.pl/film/skutki-uboczne-leszek-dawid>

10. „Komety” w reżyserii Leszka Dawida z 2015 roku.

Thriller psychologiczny o międzypokoleniowym konflikcie, z mroczną tajemnicą w tle. W doborowej obsadzie m.in. Agata Kulesza i Janusz Chabior jako byli hipisi, brutalnie skonfrontowani ze światopoglądem córki, całkowicie sprzecznym z ich systemem wartości

Spektakl wyreżyserowany dla Teatru Telewizji Leszek Dawid zrealizował na podstawie tekstu szczecińskiego dramaturga, Krzysztofa Bizio. Powstał trzymający w napięciu thriller psychologiczny w doborowej obsadzie, z czworgiem wyraziście zarysowanych bohaterów.

Akcja rozgrywa się nad polskim morzem. Weronika (debiutująca w Teatrze Telewizji Magdalena Jaworska), młoda prawniczka z renomowanej warszawskiej kancelarii, przyjeżdża niespodziewanie do swoich dawno nieodwiedzanych rodziców (Agata Kulesza i Janusz Chabior). Towarzyszy jej dużo starszy Krystian (Piotr Głowacki), szef i jednocześnie kochanek. Szybko okazuje się, że ta wizyta wiąże się przede wszystkim z propozycją biznesową nie do odrzucenia, którą Weronika przedstawia matce i ojcu – dawnym hipisom, obecnie właścicielom ledwo wiążącego koniec z końcem nadmorskiego ośrodka wczasowego. Dochodzi do konfrontacji dwóch całkowicie odmiennych życiowych postaw, wychodzą na jaw tłumione żale i frustracje. W międzyczasie w tajemniczych okolicznościach znika Krystian. Spektakl dostępny na stronie: <https://ninateka.pl/film/komety-leszek-dawid>